

Звіт
про результати фінансового аудиту Державної
служби України з питань праці
за 2018 рік

Зміст

Висновки	3
<u>Вступна частина</u>	10
<u>Основні результати аудиту</u>	13
Значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності	13
Інші результати аудиту	21
Перелік невідкоригованих помилок	26
<u>Внутрішній контроль</u>	
Недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом	27
Рекомендації, надані об'єкту контролю	37
<u>Рекомендації Кабінету Міністрів України</u>	42
<u>Інші питання, які мають бути повідомлені</u>	43

ВИСНОВКИ

І. ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДМОВА ВІД НАДАННЯ ВИСНОВКУ ЧЕРЕЗ НЕМОЖЛИВІСТЬ ОТРИМАТИ ПРИЙНЯТНІ АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ В ДОСТАТНЬОМУ ОБСЯЗІ ЩОДО КІЛЬКОХ ЕЛЕМЕНТІВ

Рахункова палата засвідчує, що відповідно до Закону України “Про Рахункову палату”, Плану роботи на 2019 рік та на виконання доручення члена Рахункової палати Невідомого В. І. від 04.03.2019 № 05-133 проведено аудит фінансової звітності Державної служби України з питань праці (далі – Держпраці) (центральный апарат) за 2018 рік, що складається з балансу (ф. № 1-дс), звіту про фінансові результати (ф. № 2-дс), звіту про рух грошових коштів (ф. № 3-дс), звіту про власний капітал (ф. № 4-дс) та приміток до річної фінансової звітності, у т. ч. стислого викладу облікової політики.

Зазначена фінансова звітність Держпраці станом на 01.01.2019 сформована відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності з дотриманням вимог, встановлених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі, та облікової політики.

Рахункова палата не надає висновку щодо фінансової звітності Держпраці за 2018 рік, що додається. Через значущість питань, описаних у розділі “Підстава для відмови від надання висновку” за статтями основні засоби та дебіторська заборгованість,

Рахункова палата не отримала прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі для використання їх як основи для висновку щодо цієї фінансової звітності.

Підстава для відмови від надання висновку щодо фінансової звітності

Станом на 01.01.2018 і 01.01.2019 на балансі центрального апарату Держпраці обліковуються передані у 2016 році Держпраці як правонаступнику сім одиниць уніфікованих телекомунікаційних систем диспетчерського контролю та автоматичного керування гірничими машинами і технічними комплексами (далі – УТАС), придбані Державною службою гірничого нагляду та промислової безпеки України (далі – Держгірнагляд) у 2013 році, первісною вартістю 76,3 млн грн, залишковою станом на 01.01.2019 – 36,2 млн грн (у складі рядків 1000 “Основні засоби”, 1001 “Первісна вартість”, 1002 ”Знос” (рахунок 1014/2 “Машини та обладнання”) та прострочена дебіторська заборгованість за бюджетною програмою за КПКВК 5491040 “Фінансування проектів, пов’язаних з підвищенням техніки безпеки шахт шляхом впровадження УТАС та проектів модернізації цих систем” на суму 87 млн грн (рядок 1135 “Поточна дебіторська заборгованість (за виданими авансами)”, утворена у липні 2014 року внаслідок перерахування Держгірнаглядом бюджетних коштів ДП “Петровський завод вугільного машинобудування”,

ВИСНОВКИ: продовження

на непідконтрольній українській владі території (умови поставки не виконувалися з 10.11.2014).

Під час проведення аудиту в Держпраці Рахункова палата не мала можливості перевірити документи, що стосувалися придбання УТАС (договори, акти виконаних робіт, накладні, акти передачі тощо) та виникнення дебіторської заборгованості, у зв'язку з їх вилученням у Держгірнагляду правоохоронними органами (протокол обшуку від 10.11.2014, складений слідчим групи слідчих Генеральної прокуратури України Кожухівським П. О., м. Київ).

Матеріали за результатами інвентаризації, проведеної Держпраці у 2018 році за місцем розміщення впроваджених або модернізованих УТАС (підприємства вугільної промисловості Донецької, Луганської та Львівської областей, що не відносяться до сфери управління Держпраці), не можуть бути взяті Рахунковою палатою до уваги, оскільки містять лише загальну назву обладнання (без зазначення повної комплектації, яка містить орієнтовно понад 2000 позицій), а інвентаризаційні описи складені інвентаризаційною комісією Держпраці за відсутності первинних документів (зокрема, деякі містять особливу думку члена інвентаризаційної комісії з числа представників ДП “Мирноградвугілля” щодо УТАС, які знаходяться на шахтах Донецької області: “на ВП “Шахта “Капітальна” модернізована УТАС

за інвентарним № 101490575 не обліковується. Натомість на підприємстві обліковується УТАС за інвентарним № 14158, на якій виконані роботи з модернізації, але у зв'язку з відсутністю первинних документів не підтверджено факт виконання цих робіт”). Отже, зазначене вище унеможливило підтвердження або перевірку за допомогою альтернативних процедур показників фінансової звітності в частині основних засобів (правильність обліку УТАС, нарахування зносу, фактичну наявність і повну комплектність) та дебіторської заборгованості на загальну суму **123,2 млн грн**, що становить **87,9 відс. валюти балансу** центрального апарату Держпраці станом на 01.01.2019 (**140,3 млн гривень**).

У зв'язку з відсутністю достатніх та прийнятних аудиторських доказів унеможливлено встановлення існування потреби в будь-яких коригуваннях залишкової вартості основних засобів і дебіторської заборгованості, відображених чи невідображених в обліку, інших елементів, які є складовими балансу, та приміток до річної фінансової звітності, а отже Рахункова палата **не надає об'єктивний висновок**.

ВИСНОВКИ: продовження

II. ЩОДО БЮДЖЕТНОЇ ЗВІТНОСТІ МОДИФІКОВАНИЙ (УМОВНО-ПОЗИТИВНИЙ) ВИСНОВОК

Рахункова палата засвідчує, що відповідно до Закону України «Про Рахункову палату», Плану роботи на 2019 рік та на виконання доручення члена Рахункової палати Невідомого В. І. від 04.03.2019 № 05-133 проведено аудит бюджетної звітності Держпраці (центрального апарату) за 2018 рік, що складається зі Звіту про надходження та використання коштів загального фонду (ф. № 2д за КПКВК 2502010 “Керівництво та управління у сфері промисловості, безпеки, охорони та гігієни праці, нагляду за додержанням законодавства про працю” та 2501090 “Створення і програмно-технічне забезпечення системи інформаційно-аналітичної підтримки, інформаційно-методичне забезпечення та виготовлення бланків посвідчень і нагрудних знаків для системи соціального захисту”), Звіту про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги (ф. № 4-1д за КПКВК 2502010); Звіту про заборгованість за бюджетними коштами (ф. № 7д за КПКВК 2502010, 2501090 і 5491040 “Фінансування проектів, пов’язаних з підвищенням техніки безпеки шахт шляхом впровадження УТАС та проектів модернізації цих систем”) і пояснювальної записки.

Зазначена бюджетна звітність Держпраці станом на 01.01.2019 складена відповідно до Бюджетного кодексу України з дотриманням вимог Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов’язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Міністерства від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Міністерстві 09.02.2012 за № 196/20509 (далі – Порядок № 44), забезпечує достовірність даних в усіх суттєвих аспектах (надає правдиву та неупереджену інформацію) щодо надходжень і витрат бюджетних коштів за винятком впливу питань, описаних в розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного висновку)”.

Водночас виявлені порушення та недоліки мають обмежений вплив на бюджетну звітність і не викривлюють інформацію щодо надходжень та видатків, здійснених Держпраці.

ВИСНОВКИ: продовження

Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо бюджетної звітності

У зв'язку з відсутністю документів, як зазначено у розділі «Підстава для відмови від висновку щодо фінансової звітності», унеможливлено підтвердження або перевірку переданої Держпраці як правонаступнику Держгірнагляду у 2016 році дебіторської заборгованості, відображеної також у Звіті про заборгованість бюджетних установ за КПКВК 5491040 (ф. № 7д) на початок і кінець 2018 року в сумі **87 млн гривень**.

Крім того, аудит засвідчив **випадки некоректного нарахування заробітної плати працівникам Держпраці**, зокрема, пов'язаного з **недотриманням** вимог Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 (далі – Порядок № 100), Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15, внутрішніх актів Держпраці у сфері оплати праці, **помилками**, спричиненими недосконалим програмним забезпеченням та людським фактором.

Як результат, **переплати становили 12,5 тис. грн**, недоплати – **41,5 тис. гривень**.

Держпраці також не має можливості самостійно розрахувати пеню через правову прогалину в Законі України від 08.07.2010 № 2464 “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон № 2464) (**невстановлення розміру пені за несвоєчасну сплату єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – ЄСВ), самостійно виявлену платником**). За розрахунками Рахункової палати розмір пені за несвоєчасну сплату ЄСВ, яка утворилася впродовж 2018 року (у розмірі 0,1 відс. суми недоплати за кожен день прострочення), становить **у межах від 2,9 до 3,8 тис. гривень**. Водночас Держпраці повідомила Головне управління ДФСУ в м. Києві про наявність суми із несвоєчасної сплати ЄСВ, утвореної починаючи з лютого 2018 року, лише **при поданні звітності за листопад** та погасила у грудні 2018 року (на дату завершення аудиту штрафні санкції та пеня не нараховані, перевірка не проведена).

Встановлені порушення за сумою суттєво не вплинули на показники бюджетної звітності, проте є суттєвими за характером (сутністю), так як є особливо важливими для користувачів звітності.

ВИСНОВКИ: продовження

III. ЩОДО ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ВИТРАТ МОДИФІКОВАНИЙ (УМОВНО-ПОЗИТИВНИЙ) ВИСНОВОК

На думку Рахункової палати, за винятком впливу питань, описаних в розділі “Підстава для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат”:

- кошти державного бюджету за КПКВК 2502010 і 2501090 використано Держпраці майже в повному обсязі, в усіх суттєвих аспектах на цілі, визначені Законом України “Про Державний бюджет України на 2018 рік”;

- фінансово-господарські операції проведено переважно відповідно до вимог нормативно-правових актів, які регулюють використання бюджетних коштів.

Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

Аудитом встановлені випадки недотримання вимог законодавства про працю при здійсненні видатків на оплату праці, відрядження, Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим в Мін’юсті 16.01.2016 за № 85/28215, та Типової кореспонденції субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов’язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами, затвердженої наказом

Мінфіну від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим у Мін’юсті 16.01.2016 за № 86/28216 (далі – Порядок застосування Плану рахунків, Типова кореспонденція субрахунків), Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, затвердженого наказом Мінфіну 28.02.2017 № 307, зареєстрованим у Мін’юсті 21.03.2017 за № 384/30252 (далі – Порядок № 307), у частині відображення в обліку фінансових інвестицій, не враховані положення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 “Подання фінансової звітності”, затвердженого наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541, зареєстрованим у Мін’юсті 28.01.2010 за № 103/17398 (далі – Стандарт № 101) та Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 “Виплати працівникам”, затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2011 № 1798, зареєстрованим у Мін’юсті 26.01.2012 за № 121/20434 (далі – Стандарт № 132), у частині повноти висвітлення інформації у примітках до фінансової звітності (щодо пов’язаних сторін і сум виплат звільненим працівникам), а також неврахування окремих положень Типового положення про облікову політику.

Все зазначене вище дає підстави для надання модифікованого (умовно-позитивного) висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат.

ВИСНОВКИ: продовження

Рахункова палата провела фінансовий аудит Держпраці за 2018 рік відповідно до міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (далі – ISSAI) у частині, що не суперечить Конституції України та законодавству України. Відповідальність Рахункової палати згідно з цими стандартами описана в розділі «Відповідальність Рахункової палати за аудит фінансової та бюджетної звітності», наведеному нижче.

Відповідальність керівництва Держпраці за фінансову та бюджетну звітність: Голова Держпраці несе відповідальність за складання фінансової та бюджетної звітності, її достовірне представлення згідно з вимогами Порядку № 44, Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419, та Стандарту № 101, а також за цільове використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами та внутрішній контроль, здійснення якого вважає необхідним для забезпечення складання фінансової та бюджетної звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства та помилок.

Відповідальність Рахункової палати за аудит фінансової та бюджетної звітності

Відповідальність Рахункової палати при наданні висновку щодо фінансової та бюджетної звітності визначена Законом України “Про Рахункову палату”.

Відповідно до вимог Закону України “Про Рахункову палату” член Рахункової палати забезпечує здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) відповідно до рішення Рахункової палати і несе персональну відповідальність за результати своєї роботи. Планом Рахункової палати на 2019 рік відповідальним за фінансовий аудит Держпраці за 2018 рік визначено члена Рахункової палати Невідомого В. І.

Під час проведення аудиту отримано прийнятні докази щодо сум та інформації, розкритих в фінансовій та бюджетній звітності у обсязі, достатньому для отримання обґрунтованої впевненості, що вони не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок. Незважаючи на те, що обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, однак вона не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до ISSAI, завжди дає змогу виявити суттєві викривлення, якщо такі існують. Викривлення, спричинені шахрайством або помилками, можуть вважатися суттєвими, якщо, взяті окремо або в сукупності, вони, як обґрунтовано очікується, можуть достатньо впливати на економічні рішення користувачів, прийняті на основі цієї фінансової та бюджетної звітності.

ВИСНОВКИ: продовження

Рахункова палата згідно з ISSAI під час проведення аудиту застосовує професійні судження та дотримується принципів сумніву та професійного скептицизму. Рахункова палата також здійснює:

- ідентифікацію та оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової та бюджетної звітності внаслідок шахрайства чи помилок, розробку та виконання аудиторських процедур як відповідь на ці ризики; отримання аудиторських доказів, достатніх та прийнятних для використання їх як підстави для надання висновку. Ризик невиявлення суттєвих викривлень внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлень внаслідок помилок, оскільки шахрайство може містити змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування засобами внутрішнього контролю;

- отримання розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки відповідних аудиторських процедур, а не для надання висновку щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінювання прийнятності застосованої облікової політики;

- оцінювання загального подання, структури та змісту фінансової та бюджетної звітності, у т. ч. розкриття інформації, а також чи відображено операції та події, покладені в основу її складання, у спосіб, що забезпечує достовірне подання.

Рахункова палата повідомляє тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту, значні аудиторські знахідки, виявлені під час аудиту, зокрема будь-які виявлені значні недоліки системи внутрішнього контролю.

Рахункова палата також повинна отримати належні докази для обґрунтованої впевненості, що надходження і витрати, відображені в фінансовій та бюджетній звітності, відповідають цілям, визначеним Законом України “Про Державний бюджет України на 2018 рік”, а фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог нормативно-правових актів.

Вступна частина

Вступ Звіт підсумовує основні питання аудиту фінансової та бюджетної звітності Держпраці за 2018 рік (центральный апарат). Питання, висвітлені у цьому Звіті, детально обговорені з керівництвом Держпраці.

Рахункова палата дякує керівництву Держпраці, начальнику управління – головному бухгалтеру та його персоналу за допомогу, надану в ході проведення аудиту.

Що зроблено? Аудит проведено відповідно до Плану роботи Рахункової палати на 2019 рік, рішення Рахункової палати від 18.12.2018 № 32-1 згідно з підходом, відображеним у *Звіті про планування аудиту, наданому Держпраці 26.04.2019*, а також вимогами Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю, у т. ч. ISSAI 1260/MCA* 260 «Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями». Крім того, звіт підготовлений з урахуванням вимог стандарту ISSAI MCA 700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» стосовно визначення змісту Звіту про аудит.

Яким є стан виконання аудиту? Аудит завершено у строки згідно з графіком проведення аудиту, визначеним у *Звіті про планування аудиту в Держпраці*.

* MCA – міжнародні стандарти аудиту.

Вступна частина

Мета аудиту

Перевірка, аналіз та оцінка правильності ведення, повноти обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами Держпраці.

Предмет аудиту

Фінансова та бюджетна звітність Держпраці за 2018 рік (центральний апарат); облікова політика; фінансово-господарські операції; первинні документи бухгалтерського обліку; договори; накази та інші розпорядчі документи Держпраці; планові документи; реєстри синтетичного обліку – меморіальні ордери (накопичувальні відомості); реєстри аналітичного обліку – книги і картки; книга “Журнал-головна”; елементи автоматизації бухгалтерського обліку; інші статистичні і довідкові матеріали, які характеризують стан використання коштів Держпраці; система внутрішнього контролю; внутрішнє середовище Держпраці, тобто наявні процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила та принципи управління людськими ресурсами тощо, які спрямовані на забезпечення реалізації законодавчо закріплених за Держпраці функцій та завдань з метою досягнення визначеної мети та цілей.

Кошти, охоплені аудитом

Касові видатки, проведені Держпраці у 2018 році за бюджетними програмами за КПКВК 2502010 “Керівництво та управління у сфері промисловості, безпеки, охорони та гігієни праці, нагляду за додержанням законодавства про працю” і за КПКВК 2501090 “Створення і програмно-технічне забезпечення системи інформаційно-аналітичної підтримки, інформаційно-методичне забезпечення та виготовлення бланків посвідчень і нагрудних знаків для системи соціального захисту” за загальним та спеціальним фондом становили 42925,3 тис. гривень.

Валюта балансу Держпраці станом на 01.01.2019 становила **140280,6 тис. гривень.**

Вступна частина

Суттєвість

Концепція суттєвості передбачає, що фінансова та бюджетна звітність рідко є абсолютно правильною і аудит планується таким чином, щоб одержати достатню, але неабсолютну впевненість у тому, що ця звітність не містить суттєвих викривлень, помилок і випадків недотримання вимог чинного законодавства.

З цією метою враховувалося, можуть чи ні сума помилок, характер (сутність) і причини виникнення викривлень і помилок вплинути на рішення користувачів фінансової та бюджетної звітності.

Суттєвість для фінансової звітності Держпраці визначена на рівні 1 відс. валюти балансу станом на 01.01.2019 – 1402,8 тис. грн; для бюджетної звітності на рівні 1 відс. касових видатків за КПКВК 2502010, 2501090 за 2018 рік загального і спеціального фондів – 429,3 тис. гривень.

При цьому будь-які суми порушень, пов'язані з операціями, що забезпечують своєчасну, повну та з дотриманням законодавства виплату заробітної плати працівникам Держпраці та сплату обов'язкових платежів, вважатимуться суттєвими за характером (сутністю), так як є особливо важливими для користувачів звітності.

У цьому Звіті відображені всі виявлені аудиторські знахідки щодо ідентифікованих значних ризиків суттєвих викривлень фінансової та бюджетної звітності внаслідок помилок, недотримання вимог чинного законодавства (Ідентифіковані значні ризики відображені у Звіті про планування аудиту Держпраці).

Як визначено в пункті 4(е) МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», значні ризики – це ідентифіковані та визначені ризики суттєвих викривлень, що, за судженням аудиторів, потребують спеціального розгляду під час аудиту.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

“Система бухгалтерського обліку (програмний продукт “Парус” у 2018 році частково інтегрована і автоматизована, не підтримується належним чином”

Опис ризику – всеохоплюючий
Несвоєчасне оновлення алгоритму здійснення господарських операцій, зумовлене змінами в законодавстві; ведення окремих операцій та реєстрів у ручному режимі.

Реагування

В порядку реагування на ризик членами контрольної групи було проведено процедури:

- ✓ перевірки порядку систематизації інформації, наведеної у первинних документах на рахунках бухгалтерського обліку, в реєстрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом перевірки подвійного запису на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку;
- ✓ звірки підсумків оборотів і залишків за кожним субрахунком з підсумками оборотів і залишками цих субрахунків книги “Журнал-головна” та даних, наведених у фінансовій та бюджетній звітності.

Аудиторські знахідки

Аудитом встановлено, що Держпраці не запровадила належних процедур внутрішнього контролю з метою реагування на ризик.

Здійснені в ході аудиту тестування виявили:

- ✓ недотримання Порядку застосування Плану рахунків та Типової кореспонденції субрахунків при відображенні операцій з виплати заробітної плати, розрахунків за відрядженнями, з обліку доходів та цільового фінансування, що викривлювало їх зміст і сутність *(див. рекомендацію на стор. 37)*;
- ✓ відсутність належного синтетичного і аналітичного обліку доходів за обмінними операціями за загальним (доходи за бюджетними асигнуваннями КПКВК 2501090) і спеціальним (доходи від продажу активів) фондами;
- ✓ включення всупереч вимогам частини другої статті 3 Закону України від 16.07.99 № 996 “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” (далі – Закон № 996) до фінансової звітності за 2018 рік даних щодо довгострокових фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах без проведення відповідних операцій у бухгалтерському обліку (на початок року – 17762 тис. грн, на кінець – 15961 тис. грн) *(див. рекомендацію на стор. 40)*.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності: *продовження опису всеохоплюючого ризику*

“Система бухгалтерського обліку (програмний продукт “Парус”) у 2018 році частково інтегрована і автоматизована, не підтримується належним чином”

Реагування

- ✓ тестування господарських операцій за відрядженнями, облік яких здійснюється неавтоматизованим способом;
- ✓ тестування операцій за сферами обліку (оплата праці з нарахуваннями) у зв'язку зі змінами у законодавстві.

Аудиторські знахідки

- ✓ ведення обліку розрахунків з підзвітними особами здійснювалося з недотриманням вимог наказу Мінфіну від 08.09.2017 № 755, зареєстрованого в Мін'юсті 20.11.2017 за № 1416/31284 “Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання” (далі – Наказ № 755) (зокрема, не дотримано форму ведення, принцип подвійного запису операцій на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку; має місце невідповідність між датами виплат цих операцій у різних реєстрах обліку);
- ✓ недоплати відпускних у зв'язку з підвищенням з 01.01.2018 посадових окладів працівників Держпраці зумовлені неврахуванням при їх обчисленні вимог пункту 7 Порядку № 100 *(див. стор. 16)*;
- ✓ неправильне застосування показника “максимальна величина бази нарахування ЄСВ” при нарахуванні ЄСВ з січня по листопад 2018 року призвело до несвоєчасної та неповної сплати ЄСВ у сумі **42,5 тис. грн.**, виявленої та сплаченої Держпраці у грудні з порушенням чинного законодавства *(див. стор. 23)*.

Надані рекомендації щодо вдосконалення внутрішнього контролю *(див. стор. 37, 39)*.

Довідково. З 2019 року Держпраці здійснило перехід на ведення бухгалтерського обліку у новому програмному забезпеченні («IS-pro»).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

“Система внутрішнього контролю недосконала, засоби внутрішнього контролю функціонують неефективно”

Опис ризику – всеохоплюючий

Підрозділ внутрішнього аудиту не здійснював оцінку звітності до її представлення Державній казначейській службі України.

Формування та оцінка ризиків Держпраці не здійснюється.

Реагування

- Оцінка стану системи внутрішнього контролю Держпраці.
- Оцінка плану роботи підрозділу внутрішнього аудиту на 2018 рік та його виконання.

Аудиторські знахідки

- **розподіл обов’язків** між Головою, першим заступником і заступником Голови Державної служби України з питань праці, затверджений наказом Держпраці від 08.09.2017 № 112, **не приведений у відповідність** із фактичним станом справ (з 18.07.2016 і по теперішній час **відсутній Перший заступник Голови** (відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.07.2016 № 494-р і наказу Держпраці від 18.07.2016 № 378-к відсторонений від виконання повноважень за посадою), за яким закріплено два державні підприємства, реорганізовані та виведені із сфери управління Держпраці, та три діючі);
- внутрішнє положення **про систему управління ризиками** для забезпечення відбору об’єктів аудиту при плануванні діяльності з внутрішнього аудиту на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062 Держпраці на дату аудиту **не розроблено**;
- **сектор внутрішнього аудиту** постійно **недоукомплектований кадрами** і до оцінки фінансової та бюджетної звітності **не долучався**.

Більш детально **недоліки та відповідні рекомендації** наведено в розділі “Внутрішній контроль” (див. стор. 27–41).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

“Процедури (господарські операції) у сфері оплати праці є недосконалими, складними для сприйняття і специфічними, що створює умови для порушення законодавства і можливого шахрайства”

Опис ризику – специфічний 1

- Чинна система преміювання та стимулювання працівників Держпраці є специфічною, вразливою до помилок, а окремі її елементи взагалі не врегульовані;
- наявність нетипових операцій (проведення виплат за неповний робочий день і невикористані відпустки протягом двох років і більше (розміри виплат у 6 із 17 випадків перевищують середній (понад 10 тис. гривень)).

Реагування

- Оцінка заходів внутрішнього контролю за нарахуванням заробітної плати прийнятим і звільненим працівникам;
- перевірка платіжних відомостей та тестування господарських операцій за методом вибірки грошових елементів (MUS);
- збільшення вибірки господарських операцій;

Аудиторські знахідки

Касові видатки на оплату праці працівників Держпраці за 2018 рік становили **33008,6 тис. грн**, або 76,9 відс. загального обсягу видатків за КПКВК 2502010.

Аудитом встановлено низький рівень внутрішнього контролю щодо нарахувань усіх складових заробітної плати. **Виявлені переплати у сумі 12,5 тис. грн і недоплати – 41,5 тис. гривень:**

- унаслідок **порушення пунктів 3, 7, 10 Порядку № 100**, встановлено недоплати 41 працівнику – на суму **39,3 тис. грн**, з яких **36,8 тис. грн** – через незастосування або невірне застосування коефіцієнту підвищення окладів при обчисленні середнього заробітку для оплати часу відпустки (зокрема недоліки програмного забезпечення), та **переплати – двом працівникам на суму 1 тис. гривень;**

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності: *продовження опису специфічного ризику 1*

“Процедури (господарські операції) у сфері оплати праці є недосконалими, складними для сприйняття і специфічними, що створює умови для порушення законодавства і можливого шахрайства”

Реагування

- оцінка обґрунтованості підстав нарахування премій працівникам, оскільки такі операції можуть свідчити про ризики шахрайства;
- оцінка виплат компенсацій за невикористані відпустки, тестування виплат до відпусток;
- подання запитів до персоналу, інспектування документів і звітів тощо.

Аудиторські знахідки

- у зв'язку з **недоліками програмного забезпечення**: двом особам, які працюють неповний робочий день, **переплачено 4,8 тис. грн**; трьом особам – **2,3 тис. грн** через подвійне нарахування окремих складових оплати праці (надбавки за ранг, за інтенсивність праці; виплати за додаткове навантаження у зв'язку з виконанням обов'язків тимчасово відсутнього працівника);
- через **помилки при нарахуванні заробітної плати**, пов'язані з людським фактором, допущено **недоплати премії чотирьом особам на суму 1 тис. грн, переплати премії трьом особам – 4,4 тис. грн; недоплати відпускних, надбавки за ранг чотирьом особам – 1,2 тис. гривень.**

Надані рекомендації щодо дотримання законодавства з питань праці та належної підтримки програмного забезпечення у цій сфері (див. стор. 37, 39).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

“Оцінка вартості та фактичної наявності УТАС, включених до балансу Держпраці, проведена неналежним чином внаслідок недостатньої компетентності управлінського персоналу об’єкта аудиту з цих питань”

Опис ризику – специфічний 2а

- Впроваджені та/або модернізовані уніфіковані телекомунікаційні автоматизовані системи (УТАС), отримані за наслідками злиття двох органів (Держгірнагляду та Державної інспекції з питань праці) з різними цілями та завданнями (на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади”), більшість документів з цього питання у Держпраці відсутня;
- Обладнання передане на правах господарського відання гірничим підприємствам, які не відносяться до сфери управління Держпраці.

Реагування

- Оцінка обґрунтованості підстав включення УТАС до фінансової звітності центрального апарату Держпраці.

Аудиторські знахідки

На балансі Держпраці станом на **01.01.2019** обліковуються придбані Держгірнаглядом у **2013 році та передані у 2016 році Держпраці сім УТАС** (первісна вартість **76333,3 тис. грн**, залишкова – **36200,7 тис. грн**, або **25,8 відс. валюти балансу**), які фактично знаходяться і використовуються гірничими підприємствами, розміщеними на підконтрольній Україні території Донецької та Луганської областей та у Львівській області, й не відносяться до сфери управління Держпраці.

Документи з придбання УТАС (договори, акти виконаних робіт, акти передачі, накладні тощо) у Держпраці **відсутні** у зв’язку з вилученням їх у Держгірнаглядом правоохоронними органами (протокол обшуку Генеральної прокуратури України від 10.11.2014).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності: *продовження опису специфічного ризику 2а*

“Оцінка вартості та фактичної наявності УТАС, включених до балансу Держпраці, проведена неналежним чином внаслідок недостатньої компетентності управлінського персоналу об’єкта аудиту з цих питань”

Аудиторські знахідки

Результати **річної інвентаризації**, проведеної Держпраці за місцем розміщення впроваджених або модернізованих УТАС та включених до інвентарних описів на підставі інвентарних карток, **не можуть бути взяті Рахунковою палатою до уваги**, оскільки містять:

- ✓ **лише загальну назву основних засобів**, без зазначення повної комплектації (понад 2000 позицій за поясненням начальника управління – головного бухгалтера);
- ✓ **особливу думку** члена інвентаризаційної комісії з числа представників ДП “Мирноградвугілля” щодо УТАС, які знаходяться на шахтах Донецької області: “*на ВП “Шахта «Капітальна» модернізована УТАС за інвентарним № 101490575 не обліковується. Натомість на підприємстві обліковується УТАС за інвентарним № 14158, на якій виконані роботи з модернізації, але у зв’язку з відсутністю первинних документів не підтверджено факт виконання цих робіт”*”.

Зазначене **не дозволило підтвердити під час аудиту правильність** відображення в обліку та звітності Держпраці операцій щодо УТАС (*введення в експлуатацію, нарахування зносу*) та **повну комплектність**, яка б відповідала **балансовій вартості**.

Питання передання УТАС з балансу Держпраці на баланс шахт, які їх фактично використовують, неодноразово ініціювалося Держпраці перед Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, проте ускладнено відсутністю документів та на дату завершення аудиту залишилося невирішеним.

За результатами проведеного аудиту надано **рекомендацію Кабінету Міністрів України щодо необхідності вжиття дієвих заходів з цього питання (див. стор. 42).**

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

“Виконання договорів призупинено у зв’язку з форс-мажорними обставинами”

Опис ризику – специфічний 2б

- Дебіторська заборгованість отримана за наслідками злиття двох державних органів з різними цілями та завданнями, більшість документів з цього питання у Держпраці відсутня;
- виконавець договорів та одержувачі знаходяться на території, непідконтрольній Україні.

Реагування

Оцінка обґрунтованості підстав включення дебіторської заборгованості до фінансової звітності Держпраці.

Аудиторські знахідки

В обліку та звітності Держпраці з **2016 року** рахується прострочена дебіторська заборгованість у сумі **87 млн грн**, передана Держпраці як правонаступнику Держгірпромнагляду за КПКВК 5491040 “Фінансування проектів, пов’язаних з підвищенням техніки безпеки шахт шляхом впровадження уніфікованих телекомунікаційних систем диспетчерського контролю та автоматизованого керування гірничими машинами і технологічними комплексами (УТАС) та проектів модернізації цих систем” (акт передачі від 29.09.2016), обсяги якої з часу передання **не змінилися** і включені до фінансової та бюджетної звітності за 2018 рік.

За інформацією Держпраці, виконавець договорів ДП “Петровський завод вугільного машинобудування” та **чотири підприємства**, на яких планувалось встановлення систем УТАС, **знаходяться на непідконтрольній Україні території**.

З **10.11.2014** документи щодо придбання УТАС вилучені правоохоронними органами (протокол обшуку ГПУ від 10.11.2014), а **заходи, вжиті Держгірпромнаглядом** (на виконання доручення Прем’єр-міністра України від 07.11.2014) **щодо повернення авансованих коштів, залишилися нереалізованими** (лист від 11.11.2014 № 8205/0/10-12/6/14 до виконавця з проханням повернути кошти у повному обсязі залишився без відповіді).

Вказане унеможливило підтвердження заборгованості під час проведення аудиту, обсяг якої становить **62 відс.** валюти балансу станом на **01.01.2019**.

Надана рекомендація щодо необхідності вжиття дієвих заходів з цих питань (див. ст. 37).

Основні результати аудиту: інші результати аудиту

- Облікова політика та звітування** Під час аудиту здійснено оцінку прийнятності облікової політики та встановлено, що у Положенні про облікову політику Держпраці, погодженому Мінсоцполітики:
- **не враховано вимоги *Методичних рекомендацій* щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (далі – Методика), у частині встановлення конкретного методу визначення середньозваженої собівартості запасів, відсотка порогу суттєвої помилки до підсумку балансу у разі виправлення суттєвих помилок, які відносяться до попередніх періодів, та повторного складання фінансової звітності; *Методичних рекомендацій* щодо облікової політики бюджетних установ сфери управління Міністерства соціальної політики України, затверджених наказом Мінсоцполітики від 18.03.2015 № 299, у частині визначення: правил і графіка документообігу, чим також *не дотримано вимоги пункту 5.1 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.95 № 88 (далі – Положення № 88), запроваджених установою нових субрахунків (рахунки другого рівня), форм первинних документів, щодо яких типові форми відсутні (зокрема обліку посвідчень, видатків на відрядження); методів амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів;***
 - **не розкрито деталі організації бухгалтерського обліку**, як того вимагає Закон № 996 та Методика, в частині застосування плану рахунків та використання реєстрів бухгалтерського обліку (**не додано робочий план** рахунків Держпраці, що застосовувався для ведення бухгалтерського обліку, та інформацію з використання запроваджених Держпраці облікових реєстрів);
 - **не внесені зміни** у частині запровадження плану рахунків у зв'язку із переходом у 2019 році на нове бухгалтерське програмне забезпечення;
 - **не передбачено** та фактично не здійснено **розкриття в примітках до фінансової звітності операцій з пов'язаними сторонами** (пункт 8 розділу XI Стандарту № 101) і **сум виплат при звільненні працівників** (пункт 2 розділу IV Стандарту № 132).

Надані відповідні рекомендації щодо удосконалення облікової політики (див. стор. 22).

Основні результати аудиту: інші результати аудиту

Ідентифіковані помилки Детальна інформація щодо невідкоригованих помилок, виявлених під час аудиту Держпраці, відображена на стор. 26 цього Звіту. Виявлені помилки у сферах оплати праці та нарахування на заробітну плату Держпраці призвели до порушень, які на показники бюджетної звітності не вплинули, проте є суттєвими за характером (сутністю).

Розкриття інформації у фінансовій та бюджетній звітності За результатами проведеного аудиту надано ряд рекомендацій щодо повноти розкриття інформації у фінансовій та бюджетній звітності відповідно до законодавчих вимог. Найбільш значущими є такі:

- **Держпраці** забезпечити:
 - розкриття в примітках до фінансової звітності операцій з пов'язаними сторонами (пункт 8 розділу XI Стандарту № 101) і сум виплат при звільненні працівників (пункт 2 розділу IV Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам», затвердженого наказом Мінфіну від 29.12.2011 № 1798, зареєстрованим у Мін'юсті 26.01.2012 за № 121/20434) *(див. стор. 21)*;
 - удосконалення облікової політики та організації бухгалтерського обліку, зокрема, запровадження графіка документообігу за всіма сферами обліку та ознайомлення з ними уповноважених посадових осіб тощо *(див. стор. 21)*.
-

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства

Нарахування
на заробітну
плату

Аудиторські знахідки

Операції з донарахування ЄСВ на суму 43,1 тис. грн проведені в бухгалтерському обліку з порушенням чинного законодавства:

✓ при складанні бухгалтерської довідки допущено **неправильний розрахунок** розміру ЄСВ на суму заробітної плати особи з інвалідністю, чим **порушено частину третю статті 7 і частину тринадцяту статті 8 Закону № 2464**, що призвело до **завищення фактичних видатків** за КПКВК 2502010 на **0,6 тис. грн**, а також **недотримання Наказу № 755** (відсутні дата її складання, причини виникнення помилки та посилання на документи і облікові реєстри, в яких допущено помилку);

✓ **звіт** про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, надбавки, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого ЄСВ за листопад 2018 року, поданий до Головного управління ДФСУ у м. Києві, сформовано з **порушенням частини другої статті 3 і частини першої статті 11 Закону № 996**, оскільки операції включені до звіту завчасно, тобто до їх фактичного відображення в бухгалтерському обліку у грудні 2018 року.

Як впливає із змісту статті 25 Закону № 2464, **органи доходів і зборів** на суму виявленої недоїмки зі сплати ЄСВ проводять **нарахування пені**, розмір якої згідно з частиною одинадцятою цієї статті становить 0,1 відс. суми недоплати за кожен день прострочення, що за розрахунками Рахункової палати становить у межах **від 2,9 до 3,8 тис. гривень**.

Разом з тим **Держпраці розрахувати самостійно пеню**, яка передбачена частиною другою статті 25 Закону № 2464, **не має можливості** через правову прогалину в Законі № 2464 (**невстановлення розміру пені за несвоєчасну сплату ЄСВ, самостійно виявлену платником**).

Будь-яке реагування Головного управління ДФСУ в м. Києві на наявність суми несвоєчасної та неповної сплати ЄСВ, утвореної починаючи з лютого 2018 року, про яку Держпраці повідомила лише при поданні звітності за листопад та погасила у грудні 2018 року, на дату завершення аудиту відсутнє (штрафні санкції та пеня не нараховані, перевірка не проведена).

Надані відповідні рекомендації щодо удосконалення норм Закону № 2464 (див. стор. 42).

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства

Фінансові
активи, капітал
у підприємствах

Аудиторські знахідки

До сфери управління Держпраці належать підприємства, засновані на державній власності, перелік яких **вперше** затверджений наказом Держпраці від 27.04.2015 № 3 (30 підприємств) і з часу прийняття змінювався **тричі**. Упродовж 2018 року кількість підприємств зменшилася з **29 до 27**, а статутний капітал – з **17762 тис. грн до 15961 тис. грн** у зв'язку із зміною форми господарювання на підставі наказів Держпраці (перереєстрації ДП “Редакція журналу “Технополіс” (75 тис. грн) у ТОВ “Редакція журналу “Технополіс” і ДП “Редакція журналу “Охорона праці” (1726 тис. грн) у ТОВ “Редакція журналу “Охорона праці”). Однак їх виключення із переліку Держпраці за **періодами не збігалося** з датами зміни виду економічної діяльності, наведеними у виписках з ЄДРПОУ (ТОВ “Редакція журналу “Охорона праці” виключено з переліку 14.05.2018, або **через місяць** після зміни виду діяльності (26.04.2018), а ТОВ “Редакція журналу “Технополіс” – 18.02.2019, або майже **через три місяці** (30.11.2018), що свідчить про неналежну виконавську дисципліну.

При цьому Держпраці, починаючи з **2017 року**, не дотримано вимоги Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 133 “Фінансові інвестиції”, затвердженого наказом Мінфіну від 18.05.2012 № 568, зареєстрованим у Мін’юсті 06.06.2012 за № 901/21213 (при **першому складанні фінансової звітності** за їх нормами).

Як наслідок, ведення бухгалтерського обліку довгострокових фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах за наявності таких операцій **не здійснювалося**, проте відомості за цими елементами розкриті у **фінансовій звітності за 2018 рік**, чим **не дотримано** також вимоги частини другої статті 3 **Закону № 996** і пункту 4 Порядку № 307. Звітність Держпраці в цій частині формувалася на підставі ф.1-дс “Баланс” (Звіт про фінансовий стан державних підприємств, які належать до сфери управління Держпраці).

Надані відповідні рекомендації щодо запровадження обліку фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах з урахуванням норм чинного законодавства (див. стор. 40).

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства

Нематеріальні
активи

Аудиторські знахідки

У 2018 році Держпраці придбано для користування (без права внесення змін) примірники комп'ютерних програм “М. Е. Дос Корпорація” та “Комплексна система автоматизації підприємства “IS-pro” на суму **44,7 тис. грн** з пакетами оновлення на термін 12 місяців. Оплата послуг постачальників програмного забезпечення відображена за КЕКВ 2240. Операції з придбання примірників комп'ютерних програм, а також періодичні платежі за користування ними відображено за дебетом субрахунку 6211, кредитом субрахунку 2313 та кредитом субрахунку 6211 і дебетом субрахунку 8013 “Матеріальні витрати”, тобто віднесено на витрати установи.

Згідно з укладеними Держпраці договорами умови використання програмної продукції обмежені функціональними можливостями такої програми, а її відтворення обмежене кількістю копій, необхідних для використання, зокрема, ними визначено перелік прав на примірники комп'ютерної програми, їх кількість, встановлено заборону декомпілювати програмну частину, самостійно її модифікувати, передавати третім особам у тимчасове або постійне користування.

Для цілей бухгалтерського обліку до нематеріальних активів відносять, зокрема авторські та суміжні з ними права (у т. ч. комп'ютерні програми). При цьому відповідно до абзацу другого пункту 16 розділу II Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11, об'єкт нематеріальних активів, отриманий у користування, обліковується суб'єктом державного сектору (ліцензіатом) на позабалансовому рахунку в оцінці, визначеній виходячи із розміру винагороди, встановленого в договорі. Таким позабалансовим рахунком, відповідно до Порядку застосування Плану рахунків, визначено субрахунок 013 “Орендовані нематеріальні активи розпорядників бюджетних коштів”, на якому розпорядниками бюджетних коштів ведеться облік «отриманих у користування нематеріальних активів в оцінці, визначеній виходячи із розміру винагороди, встановленої в договорі».

Рекомендовано Кабінету Міністрів України надати доручення Мінфіну удосконалити порядок обліку отриманих в користування нематеріальних активів суб'єктами державного сектору (див. стор. 42).

Основні результати аудиту: перелік невідкоригованих помилок

Невідкориговані помилки		Необхідні коригування				
сфера обліку	опис помилки	сума, грн	дебет	кредит	коригування	у т. ч. внаслідок порушення законодавства
Оплата праці	Заниження видатків на оплату праці	41518,35	8011	6511	х	39247,17
	Завищення видатків на оплату праці	12495,41	8011	6511	(червон е сторно)	1000
Нарахування на заробітну плату	Завищення видатків з нарахування ЄСВ	578,12	8011	6313	(червон е сторно)	578,12
Довгострокові фінансові інвестиції, капітал у підприємствах	Відображення в обліку довгострокових фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах (за кожним підприємством, яке належить до сфери управління, станом на 01.01.2019)	15961000	2513	5212	х	15961000

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Закріплення у положеннях та посадових інструкціях функцій з ведення бухгалтерського обліку та фактичний розподіл посадових обов'язків у цій сфері є неналежними		Положення про управління бухгалтерського обліку та фінансово-господарського забезпечення не містить більшості повноважень начальника управління – головного бухгалтера, визначених Типовим положенням про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2011 № 59, зокрема, щодо здійснення контролю за відображенням у бухгалтерському обліку всіх господарських операцій, що проводяться бюджетною установою, та складанням звітності, які фактично закріплені у положенні про відділ бухгалтерського обліку і віднесені до повноважень начальника цього відділу, а не начальника управління. Водночас фактично згідно з розподілом обов'язків за сферами обліку Держпраці, наданим начальником управління – головним бухгалтером, більшість обов'язків, покладених на начальника відділу, здійснює головний бухгалтер.		Не застосовується

Рекомендацію див. на стор. 38.

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Ведення бухгалтерського обліку за більшістю сфер без встановленої належним чином авторизації на всіх етапах проведення операцій	Всі сфери обліку	Відсутні засоби внутрішнього контролю за окремими сферами бухгалтерського обліку (облік операцій з підзвітними особами, на реєстраційних рахунках в ДКСУ), ведення і перевірка облікових регістрів за операціями з оплати праці з нарахуваннями, розрахунків з кредиторами здійснюється однією посадовою особою або не відповідно до розподілу посадових обов'язків. У первинних документах та регістрі з обліку розрахунків з підзвітними особами дати виплати сум за відрядженнями не відповідають фактичним виплатам, здійсненим з реєстраційного рахунку. На розрахункових листах на оплату за дні відпустки відсутні візи особи, яка перевірила розрахунок.		Не застосовується

Рекомендацію див. на стор. 38.

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недотримання законодавства та внутрішніх актів Держпраці	Оплата праці	<p>З січня по квітень 2018 року надбавка за інтенсивність праці встановлювалася з недотриманням пункту 4 Положення про застосування стимулюючих виплат державним службовцям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 15, у частині встановлення її розміру у грошових одиницях (гривнях), а не у відсотках до посадового окладу.</p> <p>У порушення пункту 2.7 Положення про преміювання державних службовців та працівників апарату Держпраці в наказах про преміювання не зазначалися причини зменшення або збільшення розміру премії.</p> <p><i>Рекомендацію див. на стор. 39.</i></p>		Не застосовується

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Невиплата авансів на відрядження	Видатки на відрядження	Працівники Держпраці, направлені у відрядження на підставі наказів у 2018 році, перед відрядженнями переважно не забезпечувалися коштами. Як наслідок, з порушенням статті 121 Кодексу законів про працю України, Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.98 № 59, зареєстрованої в Мін'юсті 31.03.98 за № 218/2658, направлено працівників у 312 відряджень на суму 397,3 тис. грн без авансування . Крім того, на видатки установи за КЕКВ 2250 “Видатки на відрядження” віднесено 6059,17 грн на підставі первинних документів, оформлених з порушенням Положення № 88 та Порядку складання Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, затвердженого наказом Мінфіну від 28.09.2015 № 841, зареєстрованим у Мін'юсті 13.10.2015 за № 1248/27693 (на авансових звітах відсутні підписи підзвітної особи та керівництва про їх затвердження).		Не застосовується

Рекомендацію див. на стор. 40.

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Несвоєчасна виплата індексації	Оплата праці	Індексація за листопад 2018 року нарахована працівникам Держпраці в грудні 2018 року, тобто із запізненням на місяць (через недоліки програмного забезпечення).		
Виплати за напрямами, що не включалися в розрахунки до кошторису за КПКВК 2502010	Оплата праці, послуги, крім комунальних	У 2018 році проведені виплати з оплати праці, що не включалися до розрахунків, зокрема, преміювання державних службовців за результатами щорічного оцінювання (120,2 тис. грн), виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань (2291,2 тис. грн), компенсації за невикористані дні відпустки 15 особам, з яких 14 звільнені (172,2 тис. грн). Крім того, до розрахунків до кошторису не включено видатки на оплату послуг, крім комунальних, які фактично проведено (зокрема, послуг з обстеження та утилізації комп'ютерної техніки). Зазначене вище свідчить про недотримання статті 48 Бюджетного кодексу України та пункту 2 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228.		Не застосовується

Рекомендацію див. на стор. 39.

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому у аудиті
Недотримання нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі	Оплата праці, видатки на відрядження	<p>Відсутність належних засобів внутрішнього контролю призвела у 2018 році до недотримання Порядку застосування Плану рахунків та Типової кореспонденції субрахунків при відображенні в обліку операцій з виплати заробітної плати працівникам Держпраці (33008,6 тис. грн) та сум на відрядження (407,2 тис. гривень).</p> <p>Застосування нетипової кореспонденції рахунків при відображенні операцій з виплати сум із застосуванням субрахунку 6514 “Розрахунки з працівниками за безготівковими перерахуваннями на рахунки з вкладів у банках”, який не передбачений для відображення таких операцій, без розподілу його за видами виплати, викривлює їх сутність, що унеможливило здійснення належного контролю за виплатами.</p> <p><i>Рекомендацію див. на стор. 37.</i></p>		Не застосовується
		Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.		
		Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.		
		Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.		

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недосконалість внутрішніх процедур та засобів внутрішнього контролю	Послуги, крім комунальних	Надані Держпраці Київською міською філією ПАТ “Укртелеком” розшифровки міжміських та міжнародних розмов за відповідний місяць із зазначенням тривалості розмов, номерів телефонів, дати, часу та вартості розмови не опрацьовувалися (не визначався вид розмов: службові, приватні), правила користування службовими телефонами та правила ведення телефонних розмов з урахуванням специфіки діяльності не затверджено, ведення журналу обліку міжміських телефонних розмов внутрішніми документами Держпраці не передбачено. Працівники Держпраці не відшкодовували вартість особистих телефонних розмов, що вплинуло на обсяг проведених витрат на цю мету.		Не застосовується

Рекомендацію див. на стор. 41.

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Здійснення комунальних та експлуатаційних видатків на користь сторонньої організації за відсутності підстав на це до грудня 2018 року	Комунальні послуги, крім комунальних	Договір про відшкодування Національним заповідником “Софія Київська” вартості сплачених Держпраці комунальних та експлуатаційних послуг за приміщення площею 13,7 кв. м у будівлі, що знаходиться у спільному користуванні цих двох установ, укладений 13.12.2018 з поширенням правовідносин на період з 01.01.2018 на підставі частини третьої статті 631 Цивільного кодексу України. Фактично такі видатки замість щомісяця відшкодовано у кінці року на підставі одного акта від 13.12.2018 на суму 5,6 тис. грн, що призвело до відволікання бюджетних коштів до грудня 2018 року. <i>Рекомендацію див. на стор. 41.</i>		Не застосовується

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недосконале ведення книги «Журнал-головна»	Нефінансові активи, запаси	<p>Ведення обліку нефінансових активів здійснюється узагальнено без розподілу за запровадженими рахунками другого рівня (в частині джерел фінансування).</p> <p>Субрахунки за бюджетною програмою за КПКВК 2501090 у частині оплати службових посвідчень та вкладишів до них не відкривалися, окремі регістри обліку за операціями не велися (відображені у регістрах, відкритих для операцій за КПКВК 2502010).</p> <p><i>Рекомендацію див. на стор. 38.</i></p>		Не застосовується

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту були ідентифіковані недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливими з яких є:

Недолік	Сфера обліку	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недотримання нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі	Доходи	Відсутність належних засобів внутрішнього контролю призвела у 2018 році до недотримання Порядку застосування Плану рахунків та Типової кореспонденції субрахунків при відображенні в обліку операцій надходження цільового фінансування, отриманого за рахунок зменшення доходу за бюджетними асигнуваннями на суму придбання необоротних активів (174,6 тис. гривень). <i>Рекомендацію див на стор. 37.</i>		Не застосовується

Високий ризик – основні питання, які варті уваги керівництва об’єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.

Середній ризик – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.

Низький ризик – незначні проблеми, які потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
Недосконале програмне забезпечення <i>[Див. стор. 13, 14, 17]</i>	Всі сфери бухгалтерського обліку	<p>З метою запобігання виникненню помилок в обліку та звітності рекомендується забезпечити:</p> <ul style="list-style-type: none">- детальне тестування алгоритму відображення господарських операцій за усіма сферами обліку, їх повне узагальнення у регістрах обліку та звітності, а також належний внутрішній контроль;- дотримання при веденні обліку та формуванні звітності вимог Закону № 996, Порядку застосування Плану рахунків та Типової кореспонденції субрахунків, Наказу № 755 у частині складання меморіальних ордерів, Порядку № 307 та інших нормативних актів з питань обліку;- належну підтримку та своєчасну актуалізацію програмного забезпечення;- підвищення кваліфікації уповноважених посадових осіб Держпраці, залучених до ведення бухгалтерського обліку та звітності.	Держпраці
Непідтверджені обсяги дебіторської заборгованості у зв'язку з форс-мажорними обставинами <i>[Див. стор. 20]</i>	Дебіторська заборгованість	Вивчити питання доцільності списання дебіторської заборгованості за КПКВК 5491040 у сумі 87 млн грн, строк позовної давності якої минув і яка є безнадійною до стягнення, на позабалансовий облік, з урахуванням вимог розділу III Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ, затвердженого наказом Мінфіну від 02.04.2014 № 372, зареєстрованим у Мін'юсті 16.04.2014 № 426/25203.	Держпраці спільно з Мінсоцполітики

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
Ведення бухгалтерського обліку за більшістю сфер без встановленої належним чином авторизації на всіх етапах проведення операцій. Закріплення у положеннях та посадових інструкціях функцій з ведення бухгалтерського обліку та фактичний розподіл посадових обов'язків у цій сфері є неналежними <i>[Див. стор. 27, 28]</i>	Всі сфери	Встановити чіткий розподіл обов'язків між уповноваженими посадовими особами бухгалтерської служби, затвердити його у положеннях про відповідні структурні підрозділи (управління бухгалтерського обліку та фінансово-господарського забезпечення та відділ бухгалтерського обліку) і в посадових інструкціях.	Держпраці
Недосконале ведення книги «Журнал-головна» <i>[Див. стор. 35]</i>	Нефінансові активи, запаси	Забезпечити ведення обліку за усіма запровадженими субрахунками у розрізі джерел фінансування.	Держпраці

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
Недотримання законодавства та внутрішніх актів Держпраці <i>[Див. стор 29, 31]</i>	Оплата праці	Здійснювати заходи контролю за дотриманням законодавства з питань праці, а також внутрішніх актів Держпраці.	Держпраці
Виплати за напрямами, що не включалися в розрахунки до кошторису <i>[Див. стор 31]</i>	Оплата праці Послуги, крім комунальних	Не допускати прийняття у кошторисі сум, не підтверджених розрахунками та економічними обґрунтуваннями (зокрема, на оплату праці, послуг, крім комунальних). Здійснювати платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисом.	Держпраці

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
Невиплата авансів на відрядження <i>[Див. стор. 30]</i>	Видатки на відрядження	З метою дотримання законодавства здійснювати авансування працівників, направлених у відрядження. Посилити внутрішній контроль з метою запобігання порушенням при здійсненні розрахунків з підзвітними особами.	Держпраці
Відсутність обліку фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах <i>[Див. стор. 13, 24]</i>	Фінансові інвестиції та капітал у підприємствах	Запровадити облік фінансових інвестицій та капіталу у підприємствах відповідно до норм чинного законодавства.	Держпраці
Система внутрішнього контролю недосконала, засоби внутрішнього контролю працюють неефективно <i>[Див. стор. 15]</i>	Всі сфери	Врахувати ідентифіковані під час аудиту ризики, визначити засоби управління ними, посадових осіб, відповідальних за кожний напрям, регулярний їх моніторинг та переоцінку.	Держпраці

Внутрішній контроль: рекомендації об'єкту контролю

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація	Реагування об'єкта контролю
Здійснення комунальних та експлуатаційних видатків на користь сторонньої організації за відсутності підстав на це до грудня 2018 року <i>[Див. стор. 34]</i>	Комунальні послуги, послуги, крім комунальних	Укласти договір про відшкодування комунальних та експлуатаційних видатків на початку бюджетного року та дотримуватися його умов щодо щомісячного надання рахунків та актів про відшкодування з метою економного використання бюджетних коштів	Держпраці
Недосконалість внутрішніх процедур та засобів внутрішнього контролю <i>[Див. стор. 33]</i>	Послуги, крім комунальних	З метою недопущення зловживання посадовими особами послугами зв'язку неслужбового характеру в телекомунікаційних мережах загального користування і мережах операторів мобільного зв'язку та економії бюджетних коштів затвердити Порядок використання міських телефонів, встановити норми використання послуг зв'язку неслужбового характеру та запровадити ведення журналів обліку послуг зв'язку.	Держпраці

Рекомендації Кабінету Міністрів України

Недолік	Сфера обліку	Рекомендація
Оцінка вартості та фактичної наявності УТАС, включених до балансу Держпраці, проведена неналежним чином <i>[Див. стор. 19]</i>	Основні засоби	Розглянути питання щодо надання доручення Міністерству енергетики та вугільної промисловості України спільно з Держпраці вжити дієвих заходів з визначення фактичного стану УТАС та розгляду питання можливості передання їх з балансу Держпраці на баланс підприємств, які фактично їх використовують, відповідно до норм чинного законодавства.
Недосконалість порядку обліку отриманих у користування нематеріальних активів суб'єктами державного сектору <i>[Див. стор. 25]</i>	Нематеріальні активи	Розглянути питання надання доручення Мінфіну доповнити Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 “Нематеріальні активи”, затверджене наказом Мінфіну від 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим у Мін'юсті 01.11.2010 за № 1018/18313, нормами щодо обліку суб'єктами державного сектору отриманих в користування нематеріальних активів (у т. ч. бухгалтерського програмного забезпечення), передбачити у Типовій кореспонденції субрахунків операції з відображення отриманих в користування нематеріальних активів на позабалансовому обліку.
Правові прогалини в обліку ЄСВ <i>[Див. стор. 14, 23]</i>	Нарахування на заробітну плату	Розглянути питання надання доручення Мінфіну та Державній фіскальній службі України підготувати та подати на розгляд Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо доповнення Закону України від 08.07.2010 № 2464 “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” нормою у частині встановлення розміру пені у разі самостійного виявлення платниками випадків несвоєчасної та/або неповної сплати ЄСВ.

Інші питання, які мають бути повідомлені

Незалежність	Незалежність Рахункової палати забезпечується Законом України “Про Рахункову палату”. Між Рахунковою палатою та Держпраці відсутні будь-які відносини, які можуть вплинути на її об’єктивність та незалежність.
Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю	Питання, які відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю мали місце, але фактично не були повідомлені Держпраці, у цьому Звіті або у <i>Звіті про планування аудиту</i> відсутні.
Співпраця з іншими аудиторами	Сектором внутрішнього аудиту в 2017–2018 роках внутрішні аудити щодо оцінки правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової та бюджетної звітності Держпраці планами проведення внутрішніх аудитів не передбачалися та не проводилися.
